

Povzetek 3. delavnice za razvoj združništva

Koper, 03.03.2017

V prostorih ROTUNDA v Kopru smo se predstavniki združništva in socialnega podjetništva srečali na 3. razvojni delavnici z namenom osvetlitve vprašanj potrebe po nacionalni mreži/zbornici/združenju zadrug in so.p. ter potrebe po vzpostavitvi centra za razvoj združništva. Na srečanju so sodelovali udeleženci, ki so svojo prisotnost potrdili na prisotnostni listi (priloga). Dogodek je gostil Inštitut RISE.

Srečanje je potekalo v dveh delih:

1. del - diskusija:

- poročilo z druge delavnice v Lendavi, ki ga je podala Karolina Babič. Predstavljeno je bilo dosedanje delo neformalne skupine na dveh delavnicah, kjer se je izoblikovalo načelno soglasje o tem, da je smiselno na nivoju celotne države oblikovati samo eno nacionalno mrežo/združenje za socialno ekonomijo, ki bi sčasoma lahko postalo zbornica (kar bi morali urediti z zakonom o socialnem podjetništvu), katerega ključna funkcija bi bila mreženje, promocija in zagovorništvo sektorja socialne ekonomije. Ter da bi se po drugi strani vzpostavila neka strokovna institucija (center za razvoj združništva), ki bi zagotovil standarde, znanja, kurikulume, učna gradiva, učbenike ipd.
- poročilo s skupščine Slovenskega Forum socialnega podjetništva, ki ga je podala Mojca Ž. Metelko. SFSP se ponovno oživlja in bo na naslednji skupščini izvedel volitve novih organov. Načelno so se na skupščini SFSP strinjali, da se ime organizacije preoblikuje v »Forum socialne ekonomije«, s čimer bi se pokrilo širše polje, kot z imenom »socialno podjetništvo«. Tako na preteklih dveh razvojnih delavnicah kot na tej, smo se udeleženci strinjali z idejo, da se mora forum okrepiti in prevzeti oziroma nadaljevati z vlogo nacionalne mreže/združenja, ki povezuje različne akterje socialne ekonomije (so.p., zadruga, invalidska podjetja itd.) in deluje predvsem v funkcijah mreženja, promocije in zagovorništva.

2. **del - delavnica:** delavnica na temo vrednot zadružništva in njihovega uresničevanja. V treh skupinah smo si udeleženci razdelili obdelavo in konkretizacijo 7 mednarodno sprejetih zadružnih načel. Dve skupini sta obdelali po dve zadružni načeli, 3. skupina pa tri.

Priloga 1: zapisnik dela skupin:

Delo 1. skupine

1. načelo: Prostovoljno in odprto članstvo

Zadruga so prostovoljne organizacije, odprte za vse osebe, ki so sposobne uporabljati njihove storitve in pripravljene prevzeti članske obveznosti, brez spolnega, družbenega, rasnega, političnega ali verskega razlikovanja.

2. načelo: Demokratično člansko upravljanje

Zadruga so demokratične organizacije, ki jih upravljajo njihovi člani. Člani dejavno sodelujejo pri določanju politike in sprejemanju odločitev. Moški in ženske, ki so izvoljeni za predstavnike, odgovarjajo članstvu. V zadrugah prve stopnje imajo člani enake glasovalne pravice (**en član, en glas**) in tudi zadruga na drugih stopnjah so organizirane na demokratični podlagi.

- Jasno opredeliti članstvo v zadrugi – vsebinsko opredeliti; določiti pogoje (**meje morajo biti jasne in to že pri oblikovanju pravil zadruge, kakor tudi pri razdelavi določil in to v skladu z zadružnimi načeli**)
- Usposabljanje članov kot pogoj za polnopravno članstvo- odgovornosti in pravice
- Več glasov za zadruga, ki imajo več članov (da ali ne???) (**enakopravnost članov kakor tudi tip članstva lahko predstavlja problem pri glasovih v zadrugi**)
- Določiti glasovalne pravice različnih deležnikov (zaposleni, dobavitelji, uporabniki oz. kupci...??33%,33%,33%) (**Problem zadrug z različnimi deležniki kakor tudi problem članov z različnimi formalno pravnimi osnovami zna biti problem, ki se ga je treba zavedati ob nastajanju zadruge**)
- Organizacija strateških srečanj, pripravljalnih delavnic pred občnim zborom (**to je lahko le del programa izobraževanja, ki ga bi moral absorbirati vsak član zadruge**)
- Skupno branje za razumevanje letnih bilanc (**to je lahko le del programa izobraževanja, ki ga bi moral absorbirati vsak član zadruge**)

Delo 2. skupine

3. načelo: Gospodarska udeležba članov

Člani pravično prispevajo h kapitalu zadruge in ga demokratično upravljajo. Premoženje ali vsaj njegov del je skupna (nerazdeljiva) lastnina zadruge. Za vplačani kapital člani običajno prejemajo omejeno odmeno ali pa sploh nobene odmene. Presežek lahko razporejajo za več namenov: za razvoj zadruge, po možnosti z oblikovanjem rezerv, ki imajo vsaj delno skupen, nerazdelan značaj, za razdelitev med člane glede na poslovanje z zadrugo in za podpiranje drugih dejavnosti v skladu s sklepom članov.

4. načelo: Avtonomija in neodvisnost

Zadruge so avtonomne organizacije na podlagi samopomoči, ki jih upravljajo člani. Ko vstopajo v dogovore z drugimi organizacijami, vključno z vladami, ali pridobivajo kapital iz zunanjih virov, zagotovijo takšne pogoje, da sta zagotovljeni demokratičen članski nadzor in je ohranjena njihova zadružna samostojnost.

- Zadružna pravila morajo biti dostopna članom (ob podpisu pristopne izjave novi član prejme zadružna pravila, če je njegovo članstvo sprejeto, na način, ki ga predvidevajo pravila zadruge, zadružnik obdrži en izvod pravil)*
- Poskrbeti, da so zadružna pravila jasno in konkretno zapisana
- Obvezno sodelovanje članov pri oblikovanju pravilnikov (operativnih aktov zadruge)
- Izpostaviti podatke o gospodarski udeležbi (določila o gospodarski udeležbi so del pravil zadruge, so pa hkrati tudi del ostalih dokumentov zadruge: pravilniki in podobno)
- Konkretizacija pobud, ki se financirajo iz presežkov; (Poslovni načrt zadruge ali podoben dokument zadruge npr. razvojni načrt zadruge je osnova za financiranje iz presežkov)
- Poučiti člane o računovodskih standardih za zadruge (to je nujni del izobraževalnih vsebin za zadružnike in priporočilo o obveznem izobraževanju za zadružništvo prav tako)
- Redni brifingi (obvezno izobraževanje za zadružništvo)
- Delavnica o oblikovanju načel
- Poskrbeti, da je članom jasno v kaj se spuščajo (obvezno izobraževanje za zadružništvo, pred vstopom v zadrugo pa vsaj najbolj osnovno izobraževanje o zadrugah)

Delo 3. skupine

5. načelo: Izobraževanje, usposabljanje in obveščanje

Zadruge zagotavljajo izobraževanje in usposabljanje za svoje člane, izvoljene predstavnike, poslovodje in zaposlene tako, da lahko učinkovito prispevajo k razvoju njihove zadruge. Obveščajo splošno javnost, zlasti mlade ljudi in mnenjske voditelje o naravi in koristih zadružništva.

6. načelo: Sodelovanje med zadrugami

Zadruge služijo svojim članom in utrjujejo zadružno gibanje s sodelovanjem na krajevni, državni, regijski in mednarodni ravni.

7. načelo: Skrb za skupnost

Zadruge tudi prispevajo k uravnovešenemu razvoju skupnosti, kjer poslujejo, in pri tem upoštevajo smernice, ki so jih določili člani.

- Zagotoviti je treba izobraževanje za srednješolski nivo (postaviti program in ga ponuditi SŠ)
- Zagotoviti je treba primerno izobraževanje za osnovnošolski nivo (postaviti program in ga ponuditi OŠ)
- Zagotoviti je treba izobraževanje za univerzitetni nivo (postaviti program in ga ponuditi karjernim centrom fakultet)

- Zagotoviti je treba raziskovalno razvojno funkcijo za združništvo
- Pripraviti publikacijo v strip stilu
- Vzpostaviti skupne funkcije zainteresiranih zadrug (marketing, oglaševanje, prodaja, sodelovanje na razpisih,)
- Zagotoviti poenoten program in kriterije kvalitete izobraževanja za združništvo
- Vzpostaviti komunikacije z lokalnim okoljem in graditi donacijske sheme za razvoj lokalnega okolja

... DO NASLEDNJEGA SREČANJA

Naslednje srečanje bo v začetku maja (petek) ob 11. uri v Sevnici.

Za organizacijo srečanja v Sevnici je zadolžena Mojce Ž. Metelko (KNOF).

Do naslednjega srečanja:

- pripraviti informacijo o finančnih možnostih za zadruge;
- pripraviti analizo (zelo kratko) o poznavanju združništva med člani zadrug;
- pripraviti predlog za obeležitev 31. junija – Dan socialne ekonomije
- pripraviti predlog za obeležitev Dneva združništva (1. sobota v mesecu juliju)
- nadaljuje se komunikacija s FSE (forum socialnega podjetništva)
- Povzetki delavnice se pošljejo vsem udeležencem prve in druge delavnice *ter tistim, ki so izrazili interes preko e-pošte*. Vsi bodo tudi prejeli vabila na 4. srečanje v Sevnici. Prav tako bodo poročilo z 3. delavnice in vabilo na 4. delavnico prejeli predstavniki vlade, ministrstva in drugih pristojnih služb za področju socialne ekonomije.

Namesto zaključka

Nove zainteresirane in tiste, ki še niste uspeli, vabimo k prebiranju naslednjih dokumentov:

- Poročilo CECOP - CICOPA Europe - Spodbujanje delavskih, socialni in storitvenih zadrug v Republiki Sloveniji
[Spodbujanje delavskih, socialni in storitvenih zadrug v Republiki Sloveniji](#)
- Poročilo s 1. razvojne delavnice (konferenca v Mariboru 29.-30.11.2016)
[Poročilo s konference](#)
- Poročilo z 2. razvojne delavnice (delavnica v Lendavi 18.1.2017)
[Poročilo iz Lendave](#)

*Rdeči teksti so pojasnitveni teksti in sem jih dodala J. Vesel

Priloga 2: seznam udeležencev delavnice

Srečanje 3. marec 2017 Koper

Ime Priimek	Mail	Organizacija	Podpis
KAROLINA BABIČ		CAAP	
ANDREJA KUHKAR	andreja.kuhkar@caap.si	CAAP	
MARCO PERGER	MARCO.PERGER@CAAP.SI	CAAP	
VERONIKA ČOP	veronika.cop@gmail.com	REKLIARNICA	
MARA PETROVIČ	marapetrovic@gmail.com	ZADKUGA MOČUNIS1	
MIRJANA ŽURJČIČ		"	
NINA PECA	nina.peca@rrc-tp.si	PRC KOPER	
KRISTJAN NEMAC	kristjan.nemac@hotmail.com	ZRS	
JADRANKA VESEL		RISE	
MOJCA ŽBANEČ METELKO	mojca.metelko@knj.si	FSI/KNJ	
MOJCA ŠTEPIČ	mojca.stepic@gov.si	MIGRT	
SEBASTJAN PIKL	spikl@inovum.si	NOVUM	
ARN BROŽIČ		ASK KOOP	
URŠKA K. VIŽINTIN	urška@	SREDIŠČE ROKUMAR ISTRATERCA, S.O.P	
EURO BROŽIČ	E.BROZIC@SIAL.NET	RISE - POKUPSKA	